

แบบสรุปผลสำเร็จของงานที่เสนอเข้ารับการคัดเลือก
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ

ชื่อ - สกุล ..นางสาวมนัสนันท์ จรัสจรรยาพงษ์

ตำแหน่ง ..นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ ..สังกัด ..กลุ่มงานอำนวยการและกำกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน
การทุจริต กองอำนวยการต่อต้านการทุจริต

๑. ชื่อผลงาน การไต่สวนข้อเท็จจริง เรื่องที่ ๒๔๒๗/๒๕๕๘ กรณีโครงการสร้างก่อสร้างถนนลูกรัง บ้านยามกาน้อย หมู่ที่ ๙ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี มีการก่อสร้างและตรวจรับงานจ้างไม่เป็นไปตามรูปแบบสัญญา และจัดทำเอกสารสารเท็จ (ผลงานเรื่องที่ ๑)

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาที่ดำเนินการ ๑๑ เดือน

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ ความรู้ทางวิชาการที่นำมาใช้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานโดยชอบตามกฎหมาย, ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติ แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการควบคุมงานก่อสร้าง การตรวจรับงานจ้าง การอนุมัติเบิกจ่ายและการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง, ความรู้เกี่ยวกับวิธีการก่อสร้างถนนลูกรัง วิธีการบดอัดชั้นดิน เครื่องจักรและอุปกรณ์มาตรฐานที่ใช้ในการก่อสร้างถนนลูกรัง มาตรฐานวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง ตลอดจนคำศัพท์เทคนิคทางวิศวกรรม, ความรู้เกี่ยวกับการชั่งน้ำหนักและรับพยานหลักฐาน และความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปสำนวนข้อเท็จจริงและการสรุปสำนวน

๓.๒ ความรู้ทางกฎหมาย/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๑, ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๔, ประมวลกฎหมายอาญา และประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๓ แนวคิดที่ใช้ดำเนินการ คือ การไต่สวนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องกระทำการด้วยความสุจริต ไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมาย ต้องยึดหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ที่กำหนด คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง ในฐานะผู้สอบสวนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายเป็นไปตามหลักนิติรัฐ จึงยึดข้อกฎหมาย ระเบียบ เพื่อเป็นแนวทาง

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

๔.๑ ที่มาของเรื่อง ผู้กล่าวหา ได้กล่าวหา ร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้มีการตรวจสอบแสวงหาข้อเท็จจริงพบการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นเหตุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติจัดส่งเรื่องร้องเรียนพร้อมพยานหลักฐานมายังสำนักงาน ป.ป.ท.

๔.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ ๕๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ให้ไต่สวนข้อเท็จจริง แต่ต่อมาได้มีการแก้ไของค์ประกอบคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง ซึ่งมีการแต่งตั้งผู้เสนอผลงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ ๕๙๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔.๓ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

๑) ดำเนินการแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ประชุมกำหนดแนวทางแผนการไต่สวนและกรอบระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง การกำหนดประเด็นแห่งคดี รวมทั้งการมอบหมายให้อนุกรรมการไม่น้อยกว่าสองรายดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในนามคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

๒) การแสวงหารวบรวมพยานหลักฐาน โดยมีหนังสือขอเอกสารหลักฐานพร้อมขอสอบถ้อยคำเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านธาตุ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. การสอบถ้อยคำพยานที่ผู้กล่าวหาอ้าง และพยานที่คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง เห็นว่าเกี่ยวข้องกับการไต่สวนข้อเท็จจริง และการไต่สวนข้อเท็จจริง ณ สถานที่ก่อสร้างถนนลูกรัง สถานที่ประกอบกิจการของผู้รับจ้าง ตลอดจนพื้นที่แวดล้อมสถานที่ก่อสร้างถนนลูกรัง

๓) การพิจารณาพยานหลักฐานที่แสวงหาได้-การแจ้งข้อกล่าวหา การชี้แจงข้อกล่าวหา โดยพิจารณาประเด็นข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติ เพื่อปรับกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และรับฟังการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา รวมถึงการอ้างพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหาที่ผู้ถูกกล่าวหานำอ้างหรือที่อ้างให้คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงแสวงหาโดยคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง จะรับฟังและแสวงหาพยานหลักฐานที่กล่าวอ้างอย่างครบถ้วน

๔) การพิจารณารับฟังและชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน และวินิจฉัยในประเด็นข้อเท็จจริง ประเด็นข้อกฎหมายแล้ว มีมติดำเนินคดีอาญาและกระบวนการทางวินัย แก่ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๔ ราย และมีผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๑ ราย ได้เสียชีวิตภายหลังการชี้แจงข้อกล่าวหาจึงเสนอยุติการดำเนินการในกรณีนี้ และมีมติไม่ดำเนินคดีอาญาและกระบวนการทางวินัย แก่ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ราย

๔.๔ การจัดทำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ จำนวน ๒ ราย ได้แก่

๑) ชื่อ - สกุล นายพีรวัชร บุญมี ตำแหน่ง นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ สืบสวนผลงานที่ปฏิบัติ ร้อยละ ๒๐

๒) ชื่อ - สกุล นางสาวพัชรภรณ์ มีแพง ตำแหน่ง นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ สืบสวนผลงานที่ปฏิบัติ ร้อยละ ๑๐

๖. สืบสวนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

สืบสวนของผลงานที่ปฏิบัติ ร้อยละ ๗๐ ประกอบด้วย เมื่อได้รับแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. และรับมอบสำนวนทำการศึกษาวิเคราะห์คดี ทำการแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. เชิญประชุมคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อเสนอและร่วมพิจารณาแนวทางแผนการไต่สวนและกรอบระยะเวลาที่ใช้ ทำการแสวงหารวบรวมพยานหลักฐานประสานและจัดทำหนังสือขอเอกสารหลักฐาน ขอใช้สถานที่ ขอสอบถ้อยคำเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทำการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน กำหนดประเด็นและทำการสอบถ้อยคำพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบไต่สวนสถานที่ก่อสร้าง สรุปวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เสนอแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกกล่าวหา จัดทำร่างบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหา วิเคราะห์สรุปประเด็นการแก้ข้อกล่าวหา กำหนดประเด็นและลงพื้นที่สอบถ้อยคำพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ประมวลวิเคราะห์พิจารณาและชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานปรับกับข้อกฎหมายวินิจฉัยประเด็นข้อเท็จจริงและประเด็นข้อกฎหมาย เสนอประเด็นวินิจฉัย จัดทำร่างรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเป็นผู้จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และจัดทำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท.

๗. ผลสำเร็จของงาน

สามารถสรุปวิเคราะห์ผลการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ปรับกับข้อกฎหมาย เพื่อทราบข้อเท็จจริงในการพิจารณาวินิจฉัยความรับผิดชอบของผู้ถูกกล่าวหา รวมถึงการจัดทำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งนี้ ผู้เสนอผลงานได้เสนอรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยเสนอวินิจฉัยชี้มูลความผิดต่อผู้ถูกกล่าวหา ๔ ราย ไม่มีมูลเพียงพอวินิจฉัยชี้มูล ๑ ราย และเสนอยุติดำเนินการ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่ความตาย ๑ ราย

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

เป็นพยานหลักฐานการไต่สวนข้อเท็จจริงในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อทราบรายละเอียดและพฤติการณ์การกระทำความผิด นำไปสู่การพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาวินิจฉัย และเป็นแนวทางการไต่สวนข้อเท็จจริงหากมีการกระทำความผิดในพฤติการณ์คล้ายคลึงกัน

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

๑) การไต่สวนข้อเท็จจริงนอกจากความเชี่ยวชาญในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ถึงเจตนาอันแท้จริงของผู้ถูกกล่าวหาว่ามีเจตนากระทำความผิดตามเงื่อนไขของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร แล้ว เนื่องจากคดีมีประเด็นเรื่องเทคนิคขั้นตอนวิธีการก่อสร้างถนนลูกรัง ทำให้จำเป็นต้องศึกษา ค้นคว้าความรู้ทางวิศวกรรมเรื่องวิธีการก่อสร้างถนนลูกรัง วิธีการบดอัดชั้นดิน เครื่องจักรและอุปกรณ์มาตรฐานที่ใช้ในการก่อสร้างถนนลูกรังมาตรฐานวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง ตลอดจนคำศัพท์เทคนิคเฉพาะทางวิศวกรรม

๒) การแสวงหาพยานหลักฐาน ตรวจสอบร่องรอยการกระทำความผิดยังสถานที่เกิดเหตุเป็นไปด้วยความลำบาก เนื่องจากสถานที่ก่อสร้างอยู่ห่างจากชุมชนและเป็นพื้นที่เกษตรกรรมทำไร่อ้อย ยางพารา มีบุคคลอาศัยอยู่ในบริเวณสถานที่ก่อสร้างที่รู้เห็นเหตุการณ์เพียงไม่กี่ราย ทั้งปรากฏว่าหลังการก่อสร้างถนนลูกรังแล้วเสร็จ ในพื้นที่ประสบเหตุน้ำท่วมและน้ำไหลบ่าข้ามถนน อีกทั้ง ถนนลูกรังบางช่วงมีการปรับปรุงโดยการเทลูกรังทับบนเส้นทางเดิม

๓) พฤติการณ์การกระทำความผิดอันนำไปสู่การไต่สวนข้อเท็จจริงแบ่งออกเป็น ๓ พฤติการณ์ มีผู้ถูกกล่าวหาจำนวน ๖ ราย แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มการกระทำ คือ ข่างผู้ควบคุมงาน ผู้อนุมัติเบิกจ่ายเงิน และกรรมการตรวจรับงานจ้าง ทำให้การวินิจฉัยข้อมูลการกระทำความผิดจึงต้องแบ่งแยกการวินิจฉัยเป็น ๓ ประเภทหลัก ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาบางรายมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐแต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ทำให้การพิจารณาวินิจฉัย ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการให้ความเห็นและต้องมีเหตุผลหรือพยานหลักฐานรองรับ ทำให้ต้องศึกษาและสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในคดี เพื่อทำการพิจารณาและชี้แจงพยานหลักฐานจำนวนมาก ทั้งจากแนวทางปฏิบัติในการก่อสร้างจากผู้มีความรู้ทางวิศวกรรม บทความและสื่ออินเทอร์เน็ต ตลอดจนหลักกฎหมายและแนวคำวินิจฉัยคดีของศาลฎีกา

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ การพิจารณาวินิจฉัยการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการก่อสร้างภาครัฐ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนดำเนินการและคำศัพท์เทคนิคทางวิศวกรรม จึงควรมีการกำหนดขั้นตอนวิธีการหรือแนวทาง ที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ตลอดจนประเด็นการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ผู้ไต่สวนใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน และควรมีฐานข้อมูลความรู้กลางเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ อันจะเป็นการลดระยะเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการไต่สวน

๑๐.๒ ควรมีการเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจถึงการดำเนินโครงการที่ต้องยึดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการปฏิบัติ หรือต้องศึกษากฎ ระเบียบ ให้เข้าใจชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติ หรืออาจต้องมีการกำหนดโทษที่ชัดเจน แม้มิได้มีเจตนาก่อทำทุจริต และ ควรลดขั้นตอนการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อให้การไต่สวนข้อเท็จจริงรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และควรเสริมสร้าง สนับสนุนมาตรการป้องกันเฝ้าระวังก่อนการกระทำความผิด สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุในการทุจริตประพฤติดมิชอบ เพื่อลดโอกาสในการกระทำความผิด

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอผลงาน

(นางสาวนันทน์ จรัสจรรยาพงษ์)

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

คำรับรองของผู้ร่วมดำเนินการ

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจัดทำ

(นายพีรวัชร บุญมี)

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจัดทำ

(นางสาวพัชรภรณ์ มีแพง)

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

คำรับรองของผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมการปฏิบัติงาน

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นายสัญญาธิ อุบนันชัย)

ผู้อำนวยการกองอำนวยการต่อต้านการทุจริต

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

แบบสรุปผลสำเร็จของงานที่เสนอเข้ารับการคัดเลือก ให้ดำรงตำแหน่งประเพณีวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ

๑. ชื่อผลงาน การได้ส่วนข้อเท็จจริง เรื่องที่ ๑๕๖๕/๒๕๕๘ กรณี การกำหนดราคากลางมิชอบ ในโครงการก่อสร้าง
โรงอาหารกลางวันภายในโรงเรียน อำเภอปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ผลงานเรื่องที่ ๒)

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ จนถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาที่ดำเนินการ ๑ ปี ๑ เดือน

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ ความรู้ทางวิชาการที่นำมาใช้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและการรวบรวม
พยานหลักฐานโดยชอบตามกฎหมาย, ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติและแนวคำวินิจฉัยคดีของศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง
กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างอาคารของราชการ, ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ
คำนวณกำหนดราคากลางงานก่อสร้างอาคารของราชการ การกำหนดราคาวัสดุที่ใช้ในการคำนวณกำหนดราคากลาง
การกำหนดค่า FACTOR F ในโครงการ การคำนวณถอดวัสดุจากแบบแปลนการก่อสร้าง และคำศัพท์เทคนิคทางวิศวกรรม,
ความรู้เกี่ยวกับการชั่งน้ำหนักและรับฟังพยานหลักฐาน และความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปข้อเท็จจริงและสรุปสำนวน

๓.๒ กฎหมาย/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑, ประมวลกฎหมายอาญา, มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
และหลักเกณฑ์การคำนวณกำหนดราคากลาง งานก่อสร้าง กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)
และเอกสารประกอบ, ประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง หลักเกณฑ์
และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษ การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๔
และระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการได้ส่วนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๔

๓.๓ แนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ คือ การได้ส่วนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องกระทำการด้วยความสุจริต
ไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมาย ต้องยึดหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อกฎหมาย ที่กำหนด คณะอนุกรรมการได้ส่วนข้อเท็จจริง
ในฐานะผู้สอบสวนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายเป็นไปตามหลักนิติรัฐ จึงยึดข้อกฎหมาย ระเบียบ เพื่อเป็นแนวทาง

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

๔.๑ ที่มาของเรื่อง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑๒ ได้ตรวจสอบสืบสวน
โครงการก่อสร้างโรงอาหารกลางวันภายในโรงเรียน อำเภอปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า
มีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ คือ มีการกำหนดปริมาณค่าวัสดุ ค่าแรง เป็นหน่วยตารางเมตร ไม่ได้ถอดแยกรายละเอียด
ประมาณงานจากแบบรูปรายการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณหาปริมาณงานและวัสดุในงานก่อสร้าง
กำหนดค่า Factor F ไม่ถูกต้อง และกำหนดปริมาณงานราคาวัสดุต่อหน่วยและค่าแรงต่อหน่วยบางรายการ
ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ทำให้ราคากลางงานก่อสร้างมีจำนวนสูงกว่าราคากลางที่ควรจะเป็น
โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติรับไว้ได้ส่วนข้อเท็จจริงในประเด็น การควบคุมและตรวจงานจ้าง และจัดส่งเรื่อง
การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหา
อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

๔.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงมีคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ ๕๕๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙
ให้ได้ส่วนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว แต่ต่อมาได้มีคำสั่งแก้ไของค์ประกอบคณะอนุกรรมการได้ส่วนข้อเท็จจริง ซึ่งมีการแต่งตั้ง
ผู้เสนอผลงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ ๕๙๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔.๓ การได้ส่วนข้อเท็จจริง โดยคณะอนุกรรมการได้ส่วนข้อเท็จจริง

๑) ดำเนินการแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ประชุมกำหนดแนวทางแผนการได้ส่วนและกรอบ
ระยะเวลาในการได้ส่วนข้อเท็จจริง กำหนดประเด็นแห่งคดี รวมทั้งการมอบหมายให้อนุกรรมการไม่น้อยกว่า
สองรายดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงในนามคณะอนุกรรมการได้ส่วนข้อเท็จจริง

๒) การแสวงหารวบรวมพยานหลักฐาน โดยมีหนังสือขอเอกสารหลักฐานพร้อมขอสอบถ้อยคำเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พยานที่คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าเกี่ยวข้องกับการไต่สวนข้อเท็จจริง และการไต่สวนข้อเท็จจริง ณ สถานที่ก่อสร้าง

๓) การพิจารณาพยานหลักฐานที่แสวงหามาได้ และการแจ้งข้อกล่าวหาและการชี้แจงข้อกล่าวหา โดยพิจารณาประเด็นข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติ เพื่อปรับกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการรับฟังการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา รวมถึงการอ้างพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา ที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างหรือที่อ้างให้คณะอนุกรรมการฯ แสวงหา ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ รับฟังและแสวงหาพยานหลักฐานที่กล่าวอ้างอย่างครบถ้วน

๔) พิจารณาพยานหลักฐานและวินิจฉัยในประเด็นข้อเท็จจริงและประเด็นข้อกฎหมายแล้ว มีมติเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกล่าวหาานั้น มีมูลความผิดทางอาญาและวินัย

๔.๔ การจัดทำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ จำนวน ๒ ราย ได้แก่

๑) ชื่อ - สกุล นายพีรวัชร บุญมี ตำแหน่ง นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ สืบสวนผลงานที่ปฏิบัติ ร้อยละ ๒๐

๒) ชื่อ - สกุล นางสาวพัชรภรณ์ มีแพง ตำแหน่ง นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ สืบสวนผลงานที่ปฏิบัติ ร้อยละ ๑๐

๖. สืบสวนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

สืบสวนของผลงานที่ปฏิบัติ ร้อยละ ๗๐ ประกอบด้วย เมื่อได้รับแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. และรับมอบสำนวน ทำการศึกษาวิเคราะห์คดี ทำการแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. เชิญประชุมคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อเสนอและร่วมพิจารณาแนวทางแผนการไต่สวนและกรอบระยะเวลาที่ใช้ ทำการแสวงหารวบรวมพยานหลักฐาน ประสานและจัดทำหนังสือขอเอกสารหลักฐาน ขอใช้สถานที่ ขอสอบถ้อยคำเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน กำหนดประเด็นและทำการสอบถ้อยคำพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบไต่สวน สถานที่ก่อสร้าง สรุปวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เสนอแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกกล่าวหา จัดทำร่างบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหา วิเคราะห์สรุปประเด็นการแก้ข้อกล่าวหา กำหนดประเด็นและลงพื้นที่ สอบถ้อยคำพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ประมวลวิเคราะห์พิจารณาและชี้แจงนำนักพยานหลักฐานปรับกับข้อกฎหมาย วินิจฉัยประเด็นข้อเท็จจริงและประเด็นข้อกฎหมาย เสนอประเด็นวินิจฉัย จัดทำร่างรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเป็นผู้จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และจัดทำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท.

๗. ผลสำเร็จของงาน

สามารถสรุปวิเคราะห์ผลการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ปรับกับข้อกฎหมาย เพื่อทราบข้อเท็จจริง ในการพิจารณาวินิจฉัยความรับผิดชอบของผู้ถูกกล่าวหา รวมถึงการจัดทำรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งนี้ ผู้เสนอผลงาน เสนอรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยเสนอวินิจฉัยชี้มูลความผิดต่อผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๓ ราย

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

เป็นพยานหลักฐานการไต่สวนข้อเท็จจริงในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อทราบรายละเอียดและพฤติการณ์การกระทำความผิด นำไปสู่การพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาวินิจฉัย และเป็นแนวทางการไต่สวนข้อเท็จจริงหากมีการกระทำความผิดในพฤติการณ์คล้ายคลึงกัน

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

๑) การไต่สวนข้อเท็จจริงนอกจากความเชี่ยวชาญในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ถึงเจตนา อันแท้จริงของผู้ถูกกล่าวหาว่ามีเจตนากระทำความผิดตามเงื่อนไขของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร แล้ว เนื่องจากคดี มีการโต้แย้งในประเด็นเรื่องวิธีการที่ใช้ในการคำนวณกำหนดราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ทำให้จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับวิธีการคำนวณกำหนดราคากลางงานก่อสร้างอาคารของทางราชการ แหล่งอ้างอิงราคาวัสดุที่ใช้ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรี ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำศัพท์เทคนิคเฉพาะทางวิศวกรรม

๒) เหตุที่โครงการก่อสร้างในคดีเป็นการก่อสร้างอาคารโรงอาหารขึ้นใหม่ทั้งหลัง จึงมีรายละเอียดแบบแปลน และจำนวนรายการวัสดุจำนวนมาก ทั้งผู้ถูกกล่าวหาได้คำนวณกำหนดราคากลางโดยวิธีสังเขป จึงมิได้มีการถอดแยกรายการวัสดุ ซึ่งการคำนวณตรวจสอบราคากลางที่ถูกต่อนั้น จำเป็นต้องถอดแยกรายการวัสดุออกคำนวณทุกรายการตามแบบแปลนการก่อสร้าง จึงเกิดข้อโต้แย้งเรื่องชนิดรายการวัสดุที่สามารถนำมารวมคำนวณได้ตามกฎหมาย แต่เนื่องจากเอกสารหลักฐาน แบบแปลนสัญญา อีกทั้งระเบียบหลักเกณฑ์ มีความซับซ้อนและใช้คำศัพท์เทคนิครวมถึงสัญลักษณ์ทางวิศวกรรมเกือบทั้งหมด และไม่มีแหล่งรวมรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นการเฉพาะ ประกอบกับข้อกฎหมายหรือระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องมีความซับซ้อน การแสวงหาตรวจสอบพยานหลักฐาน การทำความเข้าใจแบบแปลนก่อสร้าง รายการวัสดุ เพื่อตรวจสอบวินิจฉัยประเด็นในคดี จึงใช้ระยะเวลาและความอุตสาหะพยายามอย่างมาก ทั้งต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการวินิจฉัยและต้องมีเหตุผลหรือพยานหลักฐานรองรับ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ การพิจารณาวินิจฉัยการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการก่อสร้างภาครัฐ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนดำเนินการและคำศัพท์เทคนิคทางวิศวกรรม จึงควรมีการกำหนดขั้นตอนวิธีการหรือแนวทางที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ตลอดจนประเด็นการพิจารณา การรับฟังพยานหลักฐาน เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ผู้ไต่สวนใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน และควรมีฐานข้อมูลความรู้กลางเพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ อันจะเป็นการลดระยะเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการไต่สวน

๑๐.๒ ควรมีการเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจถึงการดำเนินโครงการที่ต้องยึดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการปฏิบัติ หรือต้องศึกษากฎ ระเบียบ ให้เข้าใจชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติ หรืออาจต้องมีการกำหนดโทษที่ชัดเจน แม้มิได้มีเจตนากระทำความผิด และ ควรลดขั้นตอนการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อให้การไต่สวนข้อเท็จจริงรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และควรเสริมสร้าง สนับสนุนมาตรการป้องกันเฝ้าระวังก่อนการกระทำความผิด สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุในการทุจริตประพฤติมิชอบ เพื่อลดโอกาสในการกระทำความผิด

๑๐.๓ ควรสร้างหรือพัฒนาเสริมประสิทธิภาพระบบที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ทางวิศวกรรม ทางนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลคำปรึกษาหรือข้อเสนอซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่าย อันเป็นการพัฒนาเสริมประสิทธิภาพในกระบวนการตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอผลงาน
(นางสาวมนัสนันท์ จรัสจรรยาพงษ์)
วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

คำรับรองของผู้ร่วมดำเนินการ

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจัดทำ
(นายพีรวัชร บุญมี)
วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมจัดทำ
(นางสาวพัชรภรณ์ มีแพง)
วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

คำรับรองของผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมการปฏิบัติงาน

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(นายสัญญาธิ อุปนันชัย)

ผู้อำนวยการกองอำนาจการต่อต้านการทุจริต

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชื่อ – สกุล นางสาวนันทน์ จรัสจรรณพงษ์

ตำแหน่ง นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ สังกัด กลุ่มงานอำนวยการและกำกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กองอำนวยการต่อต้านการทุจริต

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพมาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ โดยผสมผสานกลไกปรามปราบการทุจริต และอำนาจตามภารกิจที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมาย

หลักการและเหตุผล ๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๓ ได้กำหนดให้รัฐจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการป้องกันและปรามปราบการทุจริต ทั้งผ่านการผลักดันยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปรามปราบการทุจริตประพฤติมิชอบ และเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่อง มาตรการป้องกันและปรามปราบการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ เพื่อเร่งรัดดำเนินการมาตรการทางวินัยและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปรามปราบการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้รับมอบหมายภารกิจตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้ดำเนินการแสวงหา รวบรวม และดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งติดตาม เร่งรัดผลการดำเนินการ ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ของหัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงาน โดยให้รายงานผลการปฏิบัติพร้อมทั้งเสนอความเห็นให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบและพิจารณาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. มีภารกิจในฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการต่อต้านการทุจริต (คตช.) และฝ่ายเลขานุการของศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงาน ป.ป.ท. จึงเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและปรามปราบการทุจริตและเป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การป้องกันและปรามปราบการทุจริตในฝ่ายบริหารสามารถดำเนินการในลักษณะบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๒. พ.ร.บ. มาตรการฯ นอกจากจะกำหนดกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง และกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว ได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งหมายในการป้องปรามและหยุดยั้งการกระทำทุจริตก่อนที่จะเกิดการกระทำความผิด ประกอบด้วย มาตรา ๕๘/๑, มาตรา ๕๘/๒ และมาตรา ๕๘/๓ ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผู้เสนอผลงานได้รับการทำงานและการดำเนินการตาม มาตรา ๕๘/๒ และมาตรการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้อง ผู้เสนอผลงานประสบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การพิจารณาเรื่องเพื่อดำเนินการ การคัดกรองส่งเรื่องไปยังผู้ปฏิบัติ ยังไม่มีความชัดเจน ไม่มีขั้นตอนดำเนินงานในกรณีมีเหตุฉุกเฉินเร่งด่วน ให้แยกออกจากวิธีดำเนินการตามขั้นตอนปกติ

๒.๒ การสืบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ และดำเนินการตามมาตรา ๕๘/๑ และมาตรา ๕๘/๒ หรือเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๕๘/๓ ใช้ระยะเวลานานและมีขั้นตอนยุ่งยาก ซึ่งทำให้การดำเนินการตามมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ ไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลสมดังเจตนาแห่งกฎหมาย และไม่มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ ทำให้การดำเนินการของผู้ปฏิบัติงานมิได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและประสบการณ์เฉพาะตนของผู้ปฏิบัติงาน

๒.๓ เนื่องจากมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ มิใช่บทบัญญัติที่มุ่งถึงพฤติกรรมส่วนบุคคล แต่มุ่งถึงการดำเนินงานในเชิงกระบวนการ แต่การดำเนินงานกลับยึดติดกับการสืบสวนแสวงหาผู้กระทำความผิด อีกทั้ง การนำข้อมูลหรือพยานหลักฐานมาวิเคราะห์ว่าเป็นกรณีตามมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ หรือไม่ จำเป็นต้องอาศัยฐานข้อมูลจำนวนมาก อีกทั้งตัวอย่างเรื่องในการวิเคราะห์วิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการของหน่วยงาน

เพื่อเชื่อมต่อและเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการ ซึ่งปัจจุบันสำนักงาน ป.ป.ท. ยังไม่มีระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อจัดเก็บข้อมูลการดำเนินการที่บุคลากรสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

๒.๔ สภาพบังคับต่อหน่วยงานภายนอกในการให้ความร่วมมือ แจ้งข้อเท็จจริง และจัดส่งเอกสารหลักฐาน ยังมิได้กำหนดอย่างชัดเจน การดำเนินการจำต้องอาศัยอำนาจตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๙/๒๕๕๗ฯ หรืออาศัยการประสานระหว่างหน่วยงานเป็นสำคัญ

๒.๕ ปัจจุบันมาตรา ๕๘/๒ มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้มีการดำเนินงานผ่านสำนักงาน ป.ป.ท. และเพิ่มเรื่องการตรวจสอบวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการในเรื่องกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ แต่ยังมีได้มีการกำหนดแนวทางกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนจากปัญหาอุปสรรคข้างต้น เป็นเหตุให้เกิดสัมฤทธิ์ผลจากการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการทุจริตตามมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ ได้โดยยากและไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ จากปัญหาอุปสรรคที่ผู้เสนอผลงานได้ประสบจากการปฏิบัติหน้าที่นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ ประกอบกับประสบการณ์ความรู้ที่ผู้เสนอผลงานได้มีส่วนในการคิดแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพจน์มิชอบ ทั้งการรายงานติดตามข้อมูลผลดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพจน์มิชอบในระบบราชการ ตลอดจนประสบการณ์ในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานต่างๆ ผู้เสนอผลงานจึงมีแนวคิดเกี่ยวกับการเพื่อพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพมาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐโดยผสมผสานกลไกการปราบปรามการทุจริตตาม พ.ร.บ. มาตรการฯ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบในฐานะเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จึงขอเสนอแนวทาง ดังนี้

๑) เมื่อสำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับเรื่องร้องเรียน ทั้งการร้องเรียนโดยตรงและหน่วยงานอื่นส่งต่อเรื่อง (เช่น ทบ.) หรือมีการร้องขอหรือสั่งการให้สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการ ให้พิจารณาเนื้อหาของเรื่องร้องเรียนว่าเป็นการร้องเรียนพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายใดโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ หากไม่ ให้พิจารณาดำเนินการ คือ กรณีเป็นเหตุให้ประชาชนกำลังได้รับความเดือดร้อนอยู่ในขณะนั้นหรือเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการหรือเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ โดยพิจารณาความเดือดร้อนของประชาชนหรือความเสียหายของทางราชการ ความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการ และพิจารณาว่าหากไม่ทำการแก้ไขยังคงสร้างความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือไม่ หากเป็นกรณีนั้นนอกจากจะต้องตรวจสอบตามขั้นตอนปกติแล้ว ให้ดำเนินการให้ผู้มีหน้าที่ในการแก้ไขบรรเทาปัญหาทำการแก้ไขบรรเทาปัญหาโดยทันทีด้วย (มาตรา ๕๘/๒) หรือกรณีเป็นการดำเนินโครงการที่มีการใช้งบประมาณสูงผิดปกติหรือไม่อย่างไร หากเป็นให้แจ้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (มาตรา ๕๘/๓)

๒) นอกจากการมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามวิธีการและเขตอำนาจที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงแล้ว หากเป็นกรณีจำเป็นฉุกเฉินเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาผลกระทบหรือความเสียหายต่อประชาชนหรือแก่ทางราชการ ให้ประสานหน่วยงานหรือองค์กรเครือข่ายเพื่อร่วมดำเนินการ เช่น กอ.รมน.จังหวัด เป็นต้น

๓) เหตุที่จุดมุ่งหมายการดำเนินการตามมาตรการป้องกันมิใช่เป็นการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังเช่นมาตรการปราบปรามการกระทำความผิด ดังนั้น นอกจากการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว ควรมีการกำหนดแนวทาง วิธีการดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานการดำเนินงานกลาง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้เนื่องจากการในแต่ละหน่วยงานมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินงานเป็นการเฉพาะและเกี่ยวพันกับกฎหมายหรือระเบียบเป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าหรือความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการภาครัฐ เป็นเหตุให้ต้องใช้ระยะมากในการสืบค้นข้อมูลหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากบางกรณีความเดือดร้อนของประชาชนหรือความเสียหายที่เกิดต่อทางราชการมีอาจมีอาจรอระยะเวลาได้ ดังนี้ จึงควรจัดให้มีฐานข้อมูลกลางที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ซึ่งอาจพัฒนาเป็นฐานข้อมูลกลางทางอิเล็กทรอนิกส์

๔) ภายหลังดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้วให้ทำการพิจารณาวิเคราะห์และเสนอดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ หากเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในบทบัญญัตินั้นๆ และอาจเสนอการดำเนินการโดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา ๑๗

๔.๒ การเสริมประสิทธิภาพการดำเนินการ

๔.๒.๑ กรณีปรากฏความจำเป็นเร่งด่วน หรือข้อขัดข้องในการดำเนินการ ซึ่งหากดำเนินการตามขั้นตอนตามปกติอาจไม่สามารถแก้ไขบรรเทาความเสียหายหรือไม่เกิดประสิทธิเท่าที่ควร ให้ดำเนินการโดยอาศัยกลไกตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ รวมทั้งการประสานขับเคลื่อนผ่านองค์กรภาคีเครือข่าย

๔.๒.๒ เมื่อดำเนินการตรวจสอบแล้วมิใช่กรณีตามมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ หรือยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจน แต่ปรากฏว่าเป็นกรณีที่น่าจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของประเทศหรือความจำเป็นอื่นใด นอกจากดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๙/๒๕๕๗ฯ แล้ว ให้ดำเนินการโดยอาศัยกลไก คตช. หรือ คอตช.

๕) เมื่อดำเนินการตรวจสอบแสวงหาไม่ว่าผลดำเนินการจะต้องด้วยมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ หรือไม่ ให้มีการรายงานข้อมูลการดำเนินการเข้าสู่ฐานข้อมูลความรู้กลางของสำนักงาน ป.ป.ท.

๖) แม้จะสิ้นสุดการดำเนินการแล้ว แต่ให้มีการเฝ้าระวังติดตามเหตุ ซึ่งนอกจากจะการป้องกันแล้ว ยังเสริมภาพลักษณ์ขององค์กรว่าไม่เพียงแต่เป็นองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นองค์กรที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและพึ่งพิงได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดความเกรงกลัว ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เป็นระบบมีความยั่งยืน ขั้นตอนแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพการดำเนินงานมากขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ฯ และกลไกของ คตช. และ คอตช. อีกทั้ง หน่วยงานของรัฐเกิดความตื่นตัวในการเฝ้าระวังการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตลอดจนตรวจสอบติดตามวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินงานของหน่วยงานของตน และเกิดความร่วมมือขององค์กร เครือข่าย และภาพลักษณ์ของ ป.ป.ท. ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน แก่ประชาชน เป็นองค์กรที่ประชาชนให้ความเชื่อถือ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ๑) แนวทางหรือขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมีความรวดเร็ว การดำเนินงานชัดเจนเป็นระบบ นับแต่การรับเรื่อง คัดกรองจัดประเภทและความเร่งด่วน การส่งต่อเรื่อง การตรวจสอบแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ๒) มีการจัดทำคู่มือการดำเนินการตามมาตรา ๕๘/๑ - ๕๘/๓ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๓) มีความรู้ เข้าใจลักษณะเฉพาะทางของกฎหมายในหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนลักษณะเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน เพิ่มขึ้น มีทักษะและความรู้ที่หลากหลายขึ้น เมื่อเทียบกับระยะเวลาก่อนที่จะใช้มาตรการนี้ ๔) สำนักงาน ป.ป.ท. มีฐานข้อมูลความรู้กลางเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการของหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรหรือหน่วยงานอื่นใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาความรู้หรือระบบงานต่อไป และมีระบบรายงานและรวบรวมผลดำเนินงาน ๕) ภาพลักษณ์ของสำนักงาน ป.ป.ท. ในการเป็นองค์กรที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและพึ่งพิงได้

(ลงชื่อ) ผู้เสนอผลงาน

(นางสาวมนัสนันท์ จรัสจรรณพงษ์)

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑